

Es Busqueret

Butlletí d'Ornitologia del GOB-Mallorca

Núm.6 - Gener 2003

Es Busqueret

núm. 6 Gener 2003

Butlletí d'Ornitologia del GOB-Mallorca

Comitè Editorial

Vicky Heredero
Carlos López-Jurado
Jesús R. Jurado
Jaume Adrover

Coordinador Editorial

Vicky Heredero
vickyheredero@telefonica.net

Transcripció dels originals

Maties Rebassa
Margalida Torres
Pepi Marquez

Dibuix portada

Vicenç Sastre

GOB-Mallorca
Veri,1,3r, 07001 Ciutat
Tel: 971 721 105
Fax: 971 711 375
info@gobmallorca.com
www.gobmallorca.com

SUMARI

Editorial

Notícies

Es Busqueret s'en va de viatge:

Observant un conflicte: l'Ibis Eremita i el turisme

Joan Mayol

Uns aucells esquius: Els busquerets estivals (i 3ª part)

Pep Sunyer

L'aguait

Es Busqueret se queixa: Lloses o garbellers

Heràldica Aucellera (II): Llinatges amb aucells a l'escut.

Jesús R. Jurado

La Trobada d'Eivissa

On veure aucells a Mallorca: Les muntanyes d'Arta

Jaume Adrover

Es Busqueret recomana: Nomadas del Viento

Notícies del Mon

Agenda

La primera setmana d'agost de 2002, el Servei de Protecció d'Espècies de la Direcció General de Biodiversitat va rebre comunicacions de diversos pagesos del Pla de Sant Jordi d'una mortaldat important de mèrleres (*Turdus merula*) a tota aquesta zona. Al mateix temps aquestes notícies també varen arribar a la Conselleria d'Agricultura i Pesca, que poc temps abans, el mes de juliol, havia començat una campanya contra el cadell de l'alfals *Spodoptera littoralis* de la família de los Nòctuidos, mitjançant la seva empresa Semilla, S.A.

Només tenir coneixement de que s'estava produint aquesta mortaldat, Semilla es va anticipar a qualsevol altre mesura i va aturar el tractament que duïa a terme. Enguany s'havia aplicat un nou producte perquè, tècnicament, semblava el menys tòxic per a la fauna i més adequat per combatre aquesta plaga tan perjudicial per l'alfals. Aquest producte va ser Sarvin 85, format a base de Carbaril 85%, compost carbàmic. En el vademécum, aquest producte es considera de toxicitat terrestre mitja (B).

Malgrat que l'aplicació del producte es va fer correctament i que es va aturar només saber que podia ser la causa de la mort de les mèrleres, l'incidència del carbaril va afectar a altres espècies. A la bassa de rec del Pla de Sant Jordi, la Guarderia Forestal va recollir varis cadàver de collblaus (*Anas platyrhynchos*) i dos de xivitones (*Actitis hypoleucos*), els quals varen resultar intoxicats per carbaril. Els collblaus afectats varen ser animals domèstics perfectament capacitats per el vol i, possiblement, exem-

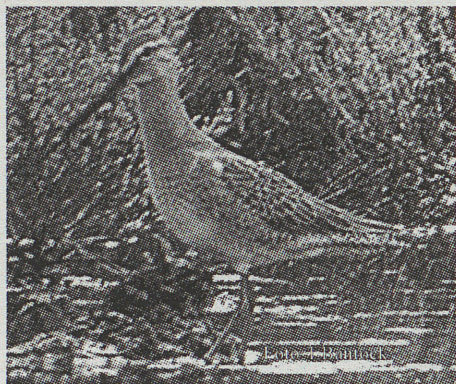
plars silvestres. Totes aquestes ànneres fan servir regularment la bassa de rec per romandre, però, evidentment, s'alimenten de nit als camps de regiu dels voltants. Destaca també l'intoxicació de les xivitones, que, sense cap dubte, també es varen alimentar d'insectes afectats per aquest insecticida.

La Conselleria de Medi Ambient sol·licitarà al Ministeri de Medi d'Agricultura i al de Medi Ambient la recatologació d'aquest producte, donades les conseqüències tan dramàtiques que la seva correcta aplicació ha tingut en els aucells al Pla de Sant Jordi, que, segurament, ha estat més important del que s'ha pogut observar.

Enguany, sembla que s'ha produït un altre intoxicació, aquesta vegada al la zona de denominació d'origen de Binissalem, causada per l'aplicació d'un producte destinat a combatre una nova plaga que afecta al raïm, però, en aquesta ocasió, la determinació causa efecte no s'ha pogut aclarir.

Per altra banda, la publicació d'aquestes notícies a la premsa local ha fet que molta de gent comuniqui la troballa d'aucells morts que no han resultat intoxicats per cap producte, contribuint a incrementar la confusió.

S'ha produït en poc temps una coincidència de factors que, en almanco en el Pla de Sant Jordi, han resultat molt perjudicials pels aucells. Esperem que aquests fets no es tornin a repetir.

Primera cita de *Limnodromus scolopaceus* per les Balears

El dia 9 d'octubre dins el Parc Natural de s'Albufera, a la zona de Ses Puntes, es va observar un jove d'enguany de *Limnodromus scolopaceus*, un auell americà que cria a Alaska i hiverna a Amèrica Central. Els joves no comencen a migrar fins Setembre. El 6 i el 12 d'octubre respectivament, es va observar un eixamplar a dos localitats de França, Guissény i Plovan, i el 17 un exemplar al delta de l'Ebre. P.Vicens

Cria llarga i productiva al Parc Natural de s'Albufera

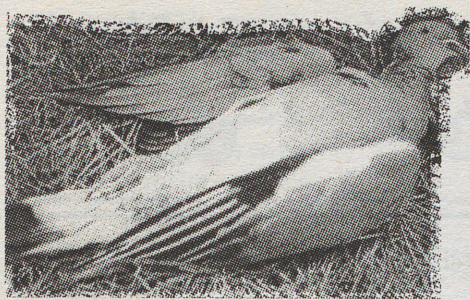
A la temporada de cria d'enguany la podem qualificar de molt llarga i productiva: els Setmesons (*Tachybaptus ruficollis*) han criat fins a tres pollades i a començaments de novembre encara és possible veure polls de Gallfaver (*Porphyrio porphyrio*). Les quantitats d'Agrons blancs (*Egretta garzetta*) i Esplugabous (*Bubulcus ibis*) són molt elevades i es senten cantar arreu els Quequins (*Ixobrychus minutus*) amb el ràpid i cridaner sò Quec-quec-quec-quec!! P.Vicens

Estudi dels moviments de *Calonectris diomedea*

Per segona vegada es marquen virots a l'illot d'es Pantaleu (PN de sa Dragonera) amb geolocalitzadors, que permeten localitzar la posició del animal d'una manera aproximada, utilitzant la hora de sortida del sol per determinar la longitud i la durada del dia per determinar la latitud. El primer cop (any 2000) els aparells (que s'han de recuperar l'any següent) no varen registrar informació doncs algun problema tècnic ho va impedir. Tota manera, dos animals marcats a les illes Chafarinas dins del mateix projecte sí van donar resultats. Enguany s'han col·locat 20 aparells en animals reproductors que esperem que aquest cop sí ens puguin donar informació sobre on van els virots de Pantaleu durant la tardor i l'hivern. Els aparells tenen un pes molt reduït, un cost molt inferior al d'un emissor satèl·lit i uns efectes nuls sobre la activitat dels animals, almenys en quant a taxes de retorn i paràmetres reproductors. Per més informació: <http://www.imedeia.uib.es/Natural/goi/seabirds/geolocal.html>

D.Oro

Utilització incontrolada de pesticides

L'abundància enguany de pluges, acompanyat d'unes temperatures suaus, han propiciat una producció vegetal major de la normal. Això s'ha traduït en un increment de les poblacions d'insectes, rates i ratolins. Aquesta situació ha motivat una utilització massiva i poc controlada de productes fitosanitaris i altres tòxics autoritzats, generant unes conseqüències negatives per altres espècies. A diversos indrets de Mallorca varen aparèixer exemplars de mèrlera (*turdus merula*) morts, i realitzades les analítiques corresponents es pot concloure que la causa de mort ha estat l'envenenament per productes fitosanitaris. **GOB**

Un jove de Gavina Roja avistat a Itàlia

Un poll de Gavina Roja, *Larus Audouinii*, anellat per en Jordi Muntaner a Na Pelada (colònia St. Jordi) el 27 de juny del present any ha estat reavistat per un alemany a Paestum, unes ruïnes romanes al sud de Nàpols durant dos dies seguits del passat mes d'octubre. És una de les poques lectures d'animals anellats aquí reavistats a Itàlia, i la primera que es fa a la regió de Campania, ja bastant al sud de la península itàlica. **D.Oro**

El GOB insta la Conselleria de Medi ambient a millorar i aprovar el decret de zones humides

Les zones humides (albuferes, prats, salobrars, basses, torrents, etc) són àrees naturals de gran importància ecològica, amb una diversitat altíssima d'espècies animals i vegetals. A la Mediterrània, a més, són espais molt escassos a causa del nostre clima sec.

L'any 1997 la Conselleria de Medi Ambient elaborà un inventari de zones humides de les Illes Balears, cartografiant-les i descrivint els seus valors. Amb aquest decret es pretén ara donar protecció legal a aquestes zones humides catalogades.

El Decret preveu la prohibició de les activitats que impliquin la dessecació de les zones humides catalogades. En aquest sentit, consideram molt positiva la inclusió en el catàleg d'importants zones humides que a hores d'ara tenen la qualificació de sols urbans o urbanitzables però encara no han estat edificades com les zones de *Ses Fontanelles* (Palma) i *Sa Porrassa* (Calvià).

Per altra banda, trobam que a l'inventari hi manquen algunes petites zones humides com el *torrent de Son Jordi* (Son Servera) o *la bassa de cala en Tugores* (Ses Salines), *Es Saluet* (Andratx) i en alguns casos la delimitació de les zones es podria millorar. Al marge d'aquestes qüestions puntuals, hem de dir que en general aquesta és una norma important que significarà un gran avanç en la protecció dels espais naturals a les Illes Balears. El GOB insta a Medi Ambient a millorar i aprovar aquest decret.

GOB

Es Busqueret s'en va de viatge

OBSERVANT UN CONFLICTE: L'IBIS EREMITA I EL TURISME

Joan Mayol

Foto: J. Mayol

L'Ibis eremita és un dels aucells més amenaçats del món. Fa tres segles, n'hi havia a tot el sud d'Europa i el Pròxim Orient, i arribava fins als Alps: està documentat com a reproductor a Àustria. Al llarg dels segles XVIII, XIX i XX s'ha extingit arreu, per causes poc clares. Tal vegada hi ha influït el canvi climàtic, i en els darrers temps, molt probablement, els insecticides, i especialment la lluita contra els llagosts, que ha supo-

sat l'ús de milions de tones de DDT i altres biocides. Aquest ibis no és una au de prat, sinó que s'alimenta capturant petites preses en hàbitats oberts, de tipus subdesèrtic. Menja grans invertebrats i petits vertebrats. És gregari, tant a la cria com després de la nidificació.

A Turquia sobreviu una petita colònia en semicaptivitat (es va comprovar que eren massacrats als quarters d'hivernada, i es capturen

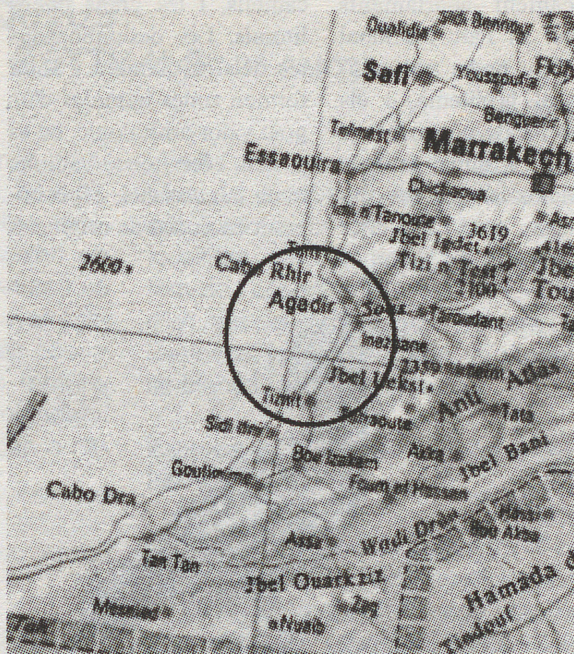
cada any abans de la migració!), enguany s'han trobat dues o tres parelles a Síria, i tota la resta de la població mundial, menys de 100 parelles, viu al Marroc, reproduint-se a dos petits penya-segats pròxims a Agadir.

Justament per a protegir aquesta espècie, el Marroc va crear un gran Parc Nacional, el de Souss-Massa, que ampara uns 65 km de la costa atlàntica. Desgraciadament, el parc

no ha anul·lat un possible desenvolupament turístic, i hi ha un projecte de Club Mediterrani per construir de tres a sis mil places en un indret molt pròxim a un dels principals punts de concentració i alimentació dels ibis després de l'època de cria, la zona de Tifnit.

Birdlife ha alertat del gran risc que suposa aquest projecte per a la supervivència de l'espècie. Per aquest motiu, el Conveni de Berna (al qual Marroc s'ha adherit recentment), ha obert un dossier, al qual se m'ha convidat a participar com a expert independent. Això m'ha donat l'oportunitat de conèixer la situació in-situ, i observar a plaer alguns dels darrers ibis, pasturant en una zona pròxima a les colònies.

Efectivament, hem pogut comprovar que la idea d'un establiment turístic tan important seria incompatible amb la conservació de l'ibis, i de fet suposaria una degradació irreversible del Parc Nacional. L'informe que hem elevat al Comitè Permanent del Conveni és negatiu, i recomana que el Marroc cerqui un emplaçament distint per al projecte. És evident que un país com aquest necessita desenvolupar-se econòmicament, i el turisme pot jugar un paper molt important a la seva

economia, però no ha de caure en els errors que altres han (hem) comès, i degradar els espais naturals, i les espècies més valuoses, que a mig termini poden també tenir un paper en l'atractiu turístic local..

Durant el viatge ens entrevistarem amb molts dels responsables polítics i tècnics de la zona i del Parc Nacional. Cal destacar que tothom estava ben al corrent del problema i que, en general, trobarem una sensibilitat ambiental (de paraula al menys) molt clara. Fins i tot els responsables turístics troben que si han de triar entre ibis o urbanització, donarien prioritat a l'ibis!

Però no tothom entén la incompatibilitat, i alguns pensen que és possible una solució de compromís. Esperem que els informes tècnics i la posició del Conveni de Berna siguin suficients per a convence'ls. Sembla ser que hi ha bons indicis en aquest sentit.

Aquest no és l'únic problema del parc. A la costa hi ha ... 1.300 edificacions il·legals! A partir d'una tradició d'habilitar coves al litoral (són penya-segats de poca altura, d'un material molt terrós, fàcil d'excavar), on els pescadors deixaven el seus materials, s'ha passat a construir casetes davant les coves, i algunes són

pràcticament apartaments turístics! El Parc Nacional no té prou poder per solucionar el problema, i els polítics locals no arriben a decidir-se a actuar amb la contundència que el cas requereix.

També hi ha problemes de circulació de 4x4 per tota la costa, i un dèficit de personal de vigilància. Però el camí de la conservació està obert, i l'equip del parc és molt entusiasta, i cal confiar que podrà resoldre aquests i altres problemes que pateixen.

En qualsevol cas, val la pena recomanar el viatge al parc. Té paisatges magnífics, entre les deveses d'Argan (un arbre endèmic del sud de l'Atlas, base de l'economia pastoral tradicional), les estepes on pasturen cabres, ovelles i

camells, i les grans dunes litorals. Les desembocadures dels rius Massa i Soud formen zones humides d'un gran valor ornitològic, on es poden fer observacions molt interessants, especialment en època de migració,

ja que la costa atlàntica és una via migratòria de primer ordre (en una visita mínima d'alguns minuts hi veïrem flamencs, agrons, ànners de distintes espècies, grans esbarts de limícoles, etc). Una prova indirecta de la importància d'aquesta regió per a la migració és el tamany de la colònia de falcó marí d'Essaouira, un centenar de kms al nord, on el darrer recompte la situa per sobre de les 600 parelles, molt més del que es sabia fins ara. Em deia un ornitòleg que va participar en el cens

que els nius de falcó estan tan espessos com els de gavina en moltes colònies mediterrànies! Un atractiu major del parc és la recuperació de la fauna dels grans herbívors saharians (addax, orix, gazeles, estruços...) que han reintroduït a partir de poblacions de zoològics, i que ja viuen en llibertat en grans zones de reserva, que pensen obrir al públic pròximament.

Agadir, la ciutat on el Parc Nacional té les oficines, és un centre turístic molt ben comunicat, i disposa d'altres atractius, com la qualitat i el preu del peix, tan abundant en aquestes costes. Visitar aquests espais, especial-

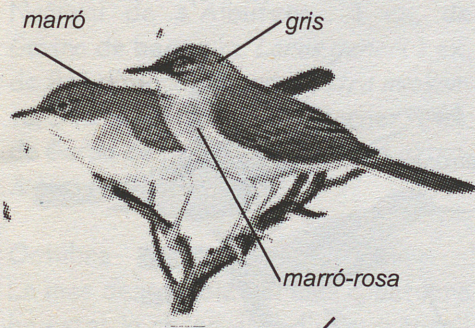

ment en funció dels seus atractius naturals, és una manera de contribuir a la seva conservació, ja que ajuda a crear-hi una economia sostenible i fa veure als seus responsables que conservar pot atreure observadors, i per tant, pot ser rendible.

UNS AUCELLS ESQUIUS: ELS BUSQUERETS ESTIVALS(i 3ª PART)

P.Sunyer

Aquestes són espècies només presents en època de reproducció, és a dir, de març a setembre. En arribar, ràpidament els mascles s'estableixen en un territori, es formen les parelles i es desenvolupa la cria, que sol haver acabat entre juny i juliol; es poden observar aleshores grups familiars formats pels adults i els seus polls volanders. Llavors muden i se'n tornen cap a l'Àfrica. En tenim dues espècies:

Busqueret carritxer (*Sylvia conspicillata*)

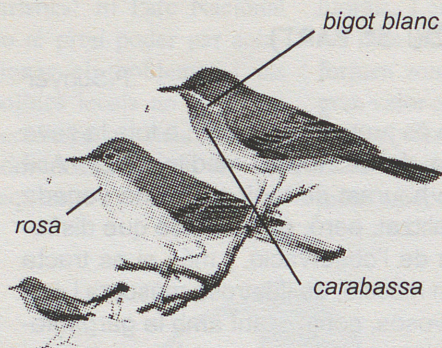
Aquesta és una preciosa espècie de llocs oberts, de petita talla i tonalitat arenosa-rogenca, que a Mallorca només podem trobar, que sapiguem, al pla de Cúber, a les formacions de càrritx i argelaga dels voltants de l'embassament. No és mala de veure, atès que tendeix a posar-se a les espigues del càrritx o a les branques perifèriques dels arbusts espinosos en els quals cerca insectes, però el problema és

que és prou escasa -com a tota la seva àrea de distribució mediterrània-. Així que haurem de tenir sort! Una vegada localitzat, però, és probable que disfrutem de l'observació, i més si es tracta d'un mascle, de llustrosa màscara i cap blavosos, contrastant amb la gargamella blanca i la pitera rosada.

Busqueret garriguer (*Sylvia cantillans*)

Amb aquesta espècie passa tot el contrari del que diem de l'anterior quant a observació, ja que amb seguretat és la més mala de veure del grup. Al seu petit tamany i comportament esquiu i desconfiat hem d'afegir el tipus d'hàbitat que ocupa, sempre garrigues altes i atepèides, impenetrables. És, no obstant, bona de detectar pel reclam característic, emès amb freqüència, i també pel cant, però es requereix una certa experiència per arribar a distingir-los dels d'altres espècies (el reclam d'aquesta en concret és molt semblant al del passaforadí -*Troglodytes troglodytes*-).

Fa uns anys només en coneixíem la seva presència a Cabrera i als alzinars dels voltants de l'embassament de Cúber, però recents observacions amb l'ajuda del reclam (gravació en cinta) ens han permès de trobar-la a altres llocs com sa Dragonera, na Burguesa, Orient o Mortitx. Defuig els ullastrars, però sempre que la garriga es fa alta i densa, i sobretot si hi ha arbocera (*Arbutus unedo*) o argelaga, tenim moltes probabilitats de trobar-hi aquest

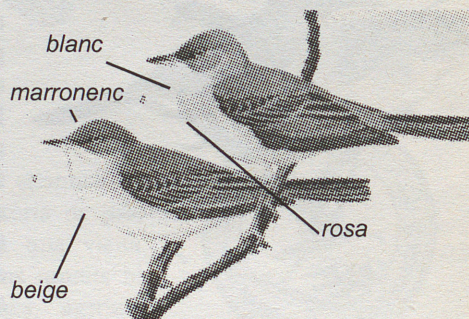
busqueret.

A Mallorca i Cabrera hi cria una subespècie endèmica de les Balears, Còrsega i Sardenya, *S.c.moltonii*, que és present des d'abril a agost i es diferencia de la típica (nominal) per les vocalitzacions, el patró de muda i el color del pit dels mascles, més pàlid, no tan carabassa i d'un subtil to vinós; en tot cas, característiques gairebé només apreciables amb l'aucell a la mà.

Els busquerets migrants

Durant les passes migratòries es poden observar a ca nostra, amb un poc de sort, un grapat d'espècies que crien al continent i que travessen la Mediterrània en els seus viatges cap a les àrees d'hivernada a l'Àfrica (tardor) o de retorn a l'àrea de cria (primavera). Es poden veure un poc per tot: garrigues, horts, jardins, boscs, litoral, zones humides, però el millor lloc segurament són les petites illes com Cabrera o sa Dragonera, on s'aturen, en nombres que poden ser espectaculars, a recuperar forces per continuar l'esgotador viatge migratori.

La més bona de veure és el busqueret d'abatzer (*S. communis*), d'aspecte molt similar al del busqueret carritxer però del tamany d'un busqueret de cap negre. L'altra espècie migrant més abundant és el busqueret mosquiter (*S.borin*), la més discreta del grup, semblant al busqueret de capell però sense capell. De les altres, molt més escasses (*S.hortensis*, *S.nisoria*, *S.curruca*), no afegirem gaire més; tan sols que els seus status s'han clarificat gràcies a les campanyes d'anellatge que el GOB desenvolupa des de fa anys a les petites illes, i que constitueixen una important contribució al coneixement de les nostres aus.

Busqueret d'abatzer

* Dibuixos extrets de *The Hamlyn Guide to Birds of Britain and Europe* de Bertel Bruun

L'Aguait

En aquesta secció tendreu un resum de les observacions més interessants que s'han produït aquests darrers mesos a Mallorca.

Setembre

Dins el Salobrar de Campos se varen observar 31 Flamencs, *Phoenicopterus ruber*, i 13 Cegalls de mosson coaraja, *Limosa lapponica*. En el Parc Natural de s'Albufera 1 ex. de Gavina de bec prim, *Larus genei* i 1 ex. de Bec d'alena, *Recurvirostra avosseta*. Dins el torrent de Na Borges, 1 ex. de Garsa de mar, *Haemantopus ostralegus*.

Octubre

Lo mes destacable del mes d'octubre ha estat la observació d'un rar aucell Amèrica, un jove d'enguany de *Limnodromus scolopaceus*, dins el Parc Natural de s'Albufera.

Novembre

Dins el Salobrar de Campos s'han observat fins a 30 ex. de Grues, *Grus grus*, i 49 Flamencs. En el Parc Natural de s'Albufera s'han observat 3 Ibis negres, *Plegadis falcinellus* i 2 Ibis sagrats, *Threskiornis aethiopicus*.

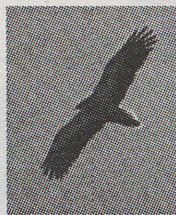

Desembre

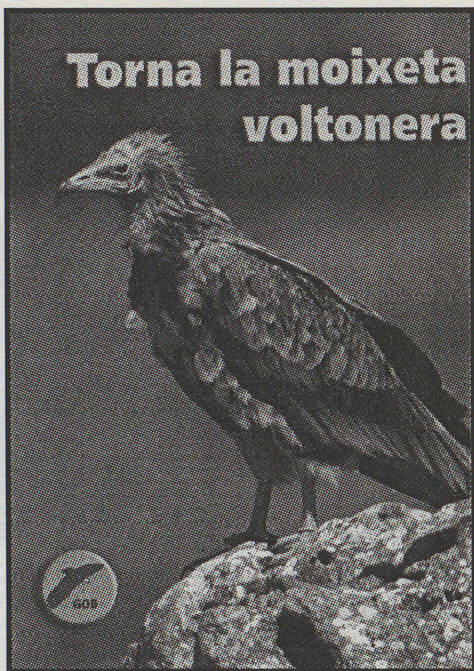
Aquest ha estat un mes tranquil, amb curiositats com una Oronella, *Hirundo rustica*, al Cap de les Salines. A Ciutat Jardin, una Ànnera peixetera, *Mergus serrator*, i un Pingdai, *Alca torda*. A l'Albufereta, 16 Oques salvatges, *Anser anser*, y dins el Salobrar 5 Grues, *Grus grus*.

Foto Lalo Ventoso
Ànnera peixetera

Torna la moixeta voltonera

La moixeta voltonera (*Neophron percnopterus*) és el més petit dels voltors europeus. S'alimenten quasi en exclusiva d'animals morts i de restes d'animals presents a abocadors, i freqüenten especialment les garrigues de muntanya, les àrees obertes de vegetació baixa i les zones de penyal, en els quals crien.

A les Illes Balears les moixetes voltoneres viuen a Menorca, amb una població de unes 40 parelles i a Mallorca, on durant anys es va considerar una espècie extingida a Mallorca. Però des de l'any 1993 hi ha evidències de cria d'una o dues parelles a la Serra de Tramuntana i a les muntanyes d'Artà.

Essent una espècie que s'alimenta d'animals morts, pateix juntament amb el voltor, la milana i altres animals la problemàtica de l'enverinament. Les esques enverinades, col·locades il·legalment per elimi-

nar moixos i altres predadors poden ésser consumides per la moixeta voltonera i causar-li la mort.

Vols ajudar?

Tu també pots col·laborar en la conservació i recuperació de la moixeta voltonera i contribuir a fer-la més freqüent a les nostres muntanyes:

** Comunica tots aquells casos d'utilització de veri al medi natural, cridant al telèfon gratuït de SOS Veri 900 713 182*

**Comunicant al GOB observacions d'aquesta espècie, indicant lloc, data i hora i comportament de l'animal.*

**Difonent aquesta informació entre els teus coneguts*

Es Busqueret se queixa

LLOSES O GARBELLETS : Un perill més per als nostres aucells

El passat 27 de febrer es va observar a Son Còs (Marratxí) un rapinyaire que intentava beure aigua a una pica d'ovelles. L'amo de la possessió, en Francesc Tomàs, se'n va donar compte de que l'animal duia una llosa de ferro o garbellat (1) que l'hi oprimia el coll i feia impossible que l'animal pogués beure ni menjar.

L'endemà al matí dia 28, l'aucell tornava ser a la pica fent infructuosos esforços per calmar la set i el dolor que l'hi provocava la llosa , i fou quan l'amo de Son Còs decidí cridar a la guarderia forestal .El mateix dia ,personal de la CMA es desplaçà al lloc per intentar identificar-lo i capturar -lo, sense èxit.

Dia 1 març, pogueren observar-lo un altre pic aprop de la pica i l'identificaren , es tractava d'un Aligot (*Buteo buteo*). Sense perdre més temps el personal

de la CMA i un membre del GOB muntaren al lloc diferents enginys tot el matí (garbellets de limícoles i filats) per mirar de agafar-

lo, però tampoc tengueren èxit. A posta de sol el vetllaren per saber on es colgava i així sorprendre-lo a l'aurba.

Al matí següent, dia 2 de març, dos membres de la guarderia forestal anaren a Son Còs just sortir el sol.

El rapinyaire tornava a ser a la pica ja molt debilitat. Un dels forestals s'hi acostà per darrera i l'hi llançar una jaqueta a damunt. L'hi tragueren el garbellat del cap i el dugueren a Centre de Recuperació de la Fundació Natura Parc.

L'animal va ingressar en molt mal estat ja que duia molt de temps sense beure ni menjar i se'l va haver d'alimentar a través d'una sonda.

Després d'una llarga recuperació, va ser anellat i alliberat el 8 d'abril al mateix lloc.

Es Busqueret dona l'enhorabona a l'amo de Son Còs, en Francesc Tomàs i al personal de la CMA ja que dedicaren 4 dies (inclòs el cap de setmana) a capturar l'aligot. També em de dir que uns dies després d'aquest incident trobarem senya d'haver parat lloses a una finca propera a on es va capturar l'aligot. La finca en qüestió es diu Son Sales i està ubicada a Marratxí.

Esperem que amb el temps la pràctica de parar lloses sigui viva només als llibres de cultura popular.

Agressions dins espais "protegits":

Continuen produint-se agressions dins espais protegits com la Serra de Tramuntana que estan afectant greument a espècies com la milana i altres.

Els darrers dos anys s'ha encetat la construcció de tres macroxalets al Puig Redó de S'Estremera i el Puig Pla (Bunyola) a una zona qualificada com ANEI. Aquestes agressions son visibles des de distints punts dels termes de Santa Maria i Bunyola i es troben a més de mitja alçada d'aquests putxos. La construcció dels xalets, amb tres pistes forestals obertes cadascun, ha provocat apart del seu evident impacte paisatgístic l'abandonament de la darrera colla de milana (*M.milvus*) que quedava a la zona just iniciar-se l'obertura de les pistes.

Les obres continuen a bon

ritme sense que cap administració sigui capaç d'aturar aquest desastre consentit per l'ajuntament de Bunyola. També dins Sa Vall de Raixeta (Bunyola) s'hi han detectat enguany obres de dubtosa legalitat, que podrien afectar al darrer i únic dormidor de milana a Mallorca.

Es Busqueret proposa com a ferm candidat al premi ciment a l'ajuntament de Bunyola per la seva complicitat i col·laboració en tots aquests atemptats.

Ses Fontanelles : Darrera oportunitat! .

L'Ajuntament de Palma ha donat una passa més per fer desaparèixer la zona humida (o el que queda d'ella) de Ses Fontanelles. Damunt aquesta zona s'hi projecte més creixement urbanístic, l'únic que pareix que sap fer l'Ajuntament de ciutat.

La idea de restaurar part d'aquesta zona humida sembla que s'eixuga definitivament.

(1) El garbellat o llosa, també anomenat llova, molla, ferret, petge...etc..., és un estri de caça que es tanca activat per una molí quan un aucell mossega l'esca que s'hi posa al mig. A pesar d'estar prohibit el seu ús, algunes persones continuen emprant aquest sistema de caça, i cada any son moltíssims els petits passeriformes que passen a formar part de la dieta mallorquina dins arros brut, sopes i cassoles.

També els aucells de mida més grossa poden ser víctimes d'aquestes practiques com podem comprovar a aquesta història.

Heràldica

Llinatges amb aucells a l'escut

És ben evident que les Aus, el grup zoològic que mou centenars de milers de científics i observadors entre els que nosaltres també hi som, no son presents tan sols, en el quefer humà, com a una part de les Ciències Naturals. Protagonistes de mites antiqüíssims, ja tenien ales i avui trobem aucells a les religions, a les arts, a la literatura, a l'astronomia i a un sens fi de manifestacions humanes com poden ser els refranyers o la heràldica.

Generalment els ornitòlegs passen de tota aquesta temàtica perifèrica, centrant-se en els aspectes biològics de les aus però altres pensem simplement que el coneixement mai fa nosa i que aquests aspectes completen en certa manera, la nostra formació ornitològica.

Avui tots els llinatges tenen un escut i maldament que no sempre ha estat així, l'origen tant dels cognoms com de l'heràldica és molt antic. Per triar un exemple clar, veiem l'escut de les nostres quatre barres, un dels més antics d'Europa: a la Història, ja apareix un segell del comte-rei Ramon Berenguer IV de l'any 1.150 però com a distintiu preheràldic, és present als sepulcres romànics de la Seu de Girona, de'n Ramon Berenguer II Cap d'Estopes, mort en 1.082, i de la seva besàvia la comtessa Ermessenda, morta en 1058. La llegenda però, encara fa remuntar més aquestes dates ja que situa l'ori

Aucellera (II)

Jesús R. Jurado
(dibuixos de Joana Cubí)

gen de les quatre barres en la figura del comte Guifré el Pelós (840-897). El mite diu que havent anat en Guifré a ajudar al seu oncle Carles el Calb, comte dels francs, contra una invasió dels normands, caigué ferit de mort i fou aleshores quan el mateix Carles honorà al moribund mullant la mà en les seves ferides i fent lliscar els dits sobre l'escut daurat de'n Guifré, deixant així gravades les quatre barres de sang. Altres diuen que fou el propi emperador franc Lluís el Piadós el que feu la cerimònia. Tal vegada res a veure amb la Història però era als voltants de l'any 897.

D'aquest aproximat 13'5 % d'escuts de llinatges considerats baleàrics que contenen motius ornitològics, per ordre alfabètic, el primer que trobem és el de **Aguiló** que es representa amb una àguila rampant de sable (negra), sobre un fons (camper), de color daurat.

Aguiló

Segons el cronista Alemany, Robert Aguiló fill de un notable de Tarragona, ja fou present a la Conquesta de les Illes, tocant-li en el Repartiment, tres alqueries de la banda de Pina i algunes possessions de Sineu.

Seguint aquest ordre, tot d'una trobem un altre escut ben curiós. Es tracta del que llueix l'antic llinatge **Alcover**, molt estès per municipis com Artà, Calvià, Campos, Manacor, Palma o Sóller. A l'escut, en camper d'argent es veu una àguila negra en vol, que a les arpes du un colom també negre. L'àguila té una fletxa clavada al pit.

Alcover

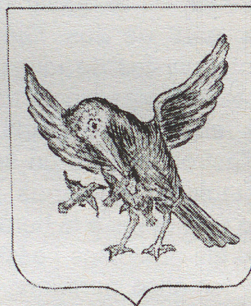

De vegades, els escuts no duen aus senceres ni criatures mitològiques senceres representades, sinó tan sols una part d'elles com caps, arpes o ales. Seria el cas de **Alemany** que sobre camper d'or du tres ales de gules (vermelles), **Alomar** que du una sola ala vermella sobre ones de la mar i fons daurat, o **Alós** que sobre camper d'argent du una ala i un ós tot de sable (negre).

Arribem ara, a l'escut del **Amorós**, lli-

natge documentat a Mallorca en el s. XVI. A l'emblema apareix un pelicà amb tres polls. Es tracta d'un antic símbol medieval de Déu pare i fill i pens que s'ha d'explicar una mica: ja en els Bestiaris del s. XIV es recull l'antiga creença de que si el pelicà és molestat pels polls, sovint els mata i després, penedit, ell mateix es pica al pit fins a sagnar. Aleshores fa beure d'aquella

Amorós

sang als polls i aquests tornen a la vida.

El paral·lisme entre pelicà-sang oferrida-polls tornats a la vida i Déu-Jesucrist-homes redimits, és òbvia, el que no sabem és si la creença es va escampar per poder després fer la comparança. A Mallorca, aquesta imatge es pot veure a una creu de terme de Montuïri pendent de restauració i a una finestra renaixentista d'Alcudia. I evidentment, també es conserva a l'escut del llinatge Amorós representant, sobre un fons daurat, al pelicà i els tres polls bevent-li la sang del pit, tot en negre o de sable. Segurament, per avui ja n'hi ha prou. Al pròxim article més... si encara comptem amb el vostre favor.

LA TROBADA D'EIVISSA

Joan Mayol

Primera o segona trobada d'aucellers illencs? Segons es miri: fa uns anys va haver-hi una reunió d'ornitòlegs a Montuïri, però es va centrar en aspectes organitzatius. La dels Cubells d'enguany ha estat més completa, ja que ha inclòs presentacions de treballs, que li han donat un contingut més sòlid, sense deixar de banda coses tan importants com les discussions de projectes compartits, i els aspectes més lúdics: passejades per espais naturals (Cala d'Hort, Ses Salines i Formentera) i els contactes personals informals. Aquests, per cert, molt agradables ja que compartirem amb els veïns del

poble les vetllades entorn d'una sitja tradicional, montada per a les festes de Santa Teresa, amb una autenticitat eivissenca impressionant. Aprop de 50 persones, de les quatre illes, respongueren a la convocatòria. La reunió va ser de dia 1 a 3 de novembre i es va dur a terme gràcies als esforços del GENGOB, i el patrocini del Consell Insular d'Eivissa i Formentera, la Conselleria de Medi Ambient, l'Ajuntament de Formentera i la naviera Balearia.

La part formal va consistir en la presentació de vint comunicacions tècniques i tres taules rodones, d'un nivell notable. Els resums es poden consultar

a la WEB del GOB, i algunes d'elles es publicaran a l'Anuari. Altres són informacions de treballs en curs, i seria prematur publicar-les. En general, va quedar ben palès que l'activitat de recerca i protecció de l'avifauna balear és molt activa. Es va presentar un CD recopilatori de tots els missatges del Forum Aus, i s'assumí en el futur una recopilació ordenada d'aquesta magnífica font d'informació.

Com a conclusions internes, convé destacar la urgència de completar la xarxa d'encarregats d'àrea de SeoBidlife per a les Important Birds Areas de les Balears (alguns assistents assumiren la tasca d'encarregat d'àrea d'alguna IBA); el compromís d'incrementar els esforços en programes

estandarditzats de seguiment d'avifauna i de la integració de la totalitat de les Balears en els programes de seguiment, homologació de rareses i publicació d'anuari i especialment a superar les dificultats existents en el cas del GOB-Menorca i potenciar la organització de tasques de voluntariat.

A nivell general, es destacaren els bons resultats de distints programes de conservació (Vultur negre, àguila peixatera, gavina roja...) i la necessitat de mantenir actuacions intenses en dues espècies que no tenen els problemes resolts: el virot i la milana. Es constata la necessitat de potenciar la conservació de les comunitats de petites aus

ON VEURE AUCELLS A MALLORCA

LES MUNTANYES D'ARTÀ

Jaume Adrover

La Península de Llevant és un dels espais naturals més importants de la nostra illa per a la conservació d'auells i les seves poblacions. Com ja sabeu ha estat declarada Parc Natural tot just fa un any, fent realitat una reivindicació social que semblava utòpica fins fa poc temps.

Les espècies d'auells que hi podem trobar al llarg de l'any i els seus hàbitats han estat un dels motius que han empès aquesta declaració. Esperem que la riquesa ornitològica de la zona quedi definitivament protegida amb aquesta figura de conservació i que algunes espècies com l'Àguila peixatera, la Milana i el Vultur puguin tornar a poblar aquesta contrada.

FITXA DE LA ZONA:

Figures de protecció : *Parc Natural, Reserva Natural.*

Extensió total: *16.232 ha terrestres i 5.275 ha marines. Reserva Natural de Es Cap Ferrutx 252 ha. Reserva Natural de Es Cap des Freu 13 ha*

Direccions i telèfons d'interès : *CMA (971 176800) . Reserves per romandre als refugis : 971 829219 de 10 a 12 h , fax de reserves 971 829259*

Llocs on passar la nit : *S'Arenalet des Verger i zones d'acampada*

Titularitat: *Pública (Aubarca, Es Verger, S'Alqueria Vella)*

Senyalització: *Bona*

Millors èpoques : *Primavera, tardor, hivern.*

ITINERARI 1: S'Alqueria Vella-S'Arenalet des Verger

ACCES: Crta. Artà-S'Ermida de Betlem.

Partim d'Artà en cotxe direcció a S'Ermida de Betlem, recorreguts uns 4 km trobarem uns indicadors que ens conduiran cap a S'Alqueria Vella i Es Verger. Convé deixar el vehicle a S'Alqueria Vella, encara que podem arribar fins a Es Verger en cotxe.

Partirem de S'Alqueria Vella, on trobareu un mapa senyalitzant la ruta i seguim per amunt en direcció a Es Verger, passarem al cap d'uns 20 minuts per Es Coll des Niu des Pilot, un topònim que ens indica la presen-

cia històrica d'un enigmàtic auell que nidificava als penyals d'aquest coll. Segurament aquest nom fa referència a algun auell de rapinya ja extingit a la zona. El nom de "pilot"* sembla que també a descomparegut del vocabulari popular artanenc.

A l'edat mitjana ja s'esmenten els "agres de falcons" de les muntanyes d'Artà, i són nombrosos els topònims que fan referència als auells dins les possessions d'Aubarca i Es Verger : Es Puig des Corb, Sa Falconereta, Es Niu de s'Àliga ...

El paisatge que trobarem a aquesta contrada, està totalment condicionat per els suc-

cessius incendis que han patit les muntanyes d'Artà els darrers anys. El carritx és el gran afavorit del foc i domina gran part del nostre recorregut, encara que els conreus i les bardisses de mates, ullastres i garballons (molt abundants a la zona), donen diversitat al paisatge i concentren un bon nombre d'espècies en poc espai, fet que afavoreix la bona observació.

Pot semblar a primer cop d'ull que ens trobem a un lloc pobre i sec, però les fonts naturals i degotissos són presents per tot arreu , els cocons dels nombrosos torrents són també punts d'observació interessants. Les jonqueres (*juncus* ssp.) ens indicaran la presència d'aigua durant el camí.

Just davallant el primer coll arribarem a ses cases de Es Verger, deshabitades fa molts anys. Un bon lloc per veure aucells es Sa Font des Verger, que en anys plujosos raja tot l'any. També hi ha un parell d'abeuradors per el bestiar on s'hi concentren petits passeriformes , especialment a l'estiu i durant els passos migratoris.

Seguirem el camí passant per un portell i continuarem caminant per avall en direcció a ses cases d'Aubarca, convé anar returant-nos adesiara i repassar amb els prismàtics les carenes i crestes dels putxos que tenim a banda i banda, on hi destriarem possiblement la silueta del falcó , l'esparver o arpellot i el xoric . Els dos primers tenen aquí unes molt bones poblacions , i serà qüestió de mala sort no observar-los a gust.

Anirem davallant pel camí des Verger entre penyalars a banda i banda trobant-hi al cap d'uns 45 min. redolets d'olivar, bons llocs a l'hivern per a l'observació de tords. Dins el pas de tardor s'hi concentren a vegades de manera espectacular i amb una mica de sort en podrem observar diferents espècies.

Abans d'arribar a ses cases toparem amb un "oasis" d'alzinar, això fa que moltes espè-

cies que no hem pogut veure abans es deixin observar a les voreres i a l'interior d'aquest, on troben refugi i frescor tot l'any.

Un bon lloc per aturar-nos a berenar i a carregar d'aigua, serà a ses cases d'Aubarca . Una vegada berenats podeu continuar cap

ESPECIES MES INTERESSANTS:

Estivals :Capxeringany (*L.senator*) , llosca (*M.striata*) , terrola (*C.brachydactyla*), falzia reial (*Apus melba*), enganapastors (*C.europaeus*), tortera (*Streptopelia turtur*).rossinyol (*L.megarynchos*) i tirurillo (*C.dubius*).

Hivernants :Tord (*T.philomelos*) , Cega (*S.rusticola*), Alova (*A.arvensis*), Sordai (*A.pratensis*), Pardal de bardissa (*P.modularis*), Coa rotja (*P.ochruros*).

Sedentàries : Esparver (*H.pennatus*), Falcó (*F.peregrinus*), Xoric (*F.tinnunculus*), Xebel·lí (*B.oedipnemus*), Tudó (*C.palumbus*), Mussol (*O.scops*), Puput (*U.epops*), Llenguenerut (*J.torquilla*), Cucullada (*G.theklae*), Cabot (*P.rupetris*), Xorrec (*S.balearica*), Trequet (*S.torquata*), Pàssera (*M.solitarius*), Reietó (*R.ignicapillus*), Corb (*C.corax* *), Bectort (*L.curvirostra*), Sol·lera buscana (*E.cirulus*).

*-Nid. Escas , però amb importants concentracions a l'hivern.

En migració :Aligot (*B.buteo*), Falcó vesper (*P.apivorus*), Esparader (*C.canorus*), Abellerol (*M.apiaster*), Mèl·lera collarada (*T.torquatus*), Oriol (*O.oriolus*), Coa rotja (*P.ochruros**), Tord (*T.philomelus* *).

(*)-Molt abundants en migració postnupcial.

Altres espècies:Moixeta voltонера (*N.pernocterus*) .Observada regularment als mesos d'estiu, sense comprovar nidificació.Voltor (*A.monachus*), visitant escàs els darrers anys a les muntanyes d'Artà, on fou comú en un passat recent.

a Sa Font Celada i S'Arenalet des Verger continuant en direcció a la mar o agafar el camí de darrera ses cases vorera-vorera el torrent per anar cap Es Matzocs, una preciosa platgeta de còdols que trobareu a uns 45 minuts de ses cases.

Per anar cap Sa Font Celada no tendreu cap emperò, ja que el camí està senyalitzat. De ses cases d'Aubarca fins a la mar hi ha una horeta més o manco.

El paisatge continuarà dominat per el carritx i l'argelaga, refugi de la nostra petita joia, el xorrec (*Sylvia balearica*) .

Arribant a la mar començarem a trobar més pinar i arbusts de marina . Dins les platges de Sa Font Celada i S'Arenalet des Verger hi ha interessant vegetació de platja, possiblement la més ben conservada de tota l'illa.

Durada de l'excursió:2:30(just anada

ITINERARI 2 : Cala Torta-S'Arenalet des Verger

ACCES : Carretera Artà-Cala Torta
Per als que tengueu poc temps o una mica de vessa, vos oferim una alternativa.

D'Artà partim en cotxe en direcció a Cala Torta i deixam el vehicle a la mateixa cala. El camí fins a S'Arenalet des Verger no té cap pèrdua, ja que es tractarà d'anar vorera-vorera la mar tot el temps passant per la platja de Es Matzoc i per Sa Torre d'Aubarca, una torre de defensa del segle XV que val la pena visitar. A pocs metres de la costa podreu contemplar Es Faralló d'Aubarca, un petit illot solitari de gran bellesa. Els dies clars es destria Menorca cap a llevant.

Entrarem a estones dins el pinar, però destaca sobretot la vegetació baixa, resistent al llevant i la saladina que vincla fins i tot als ullastres ,com per exemple els coixinets, la camamil·la i les saladines.

Més a l'interior veurem d'enfora alguns trocets de terra conreada, i bardisses de mates, ullastres i garballons.

Aquest itinerari ens ofereix la possibilitat d'observar pràcticament les mateixes espècies que l'anterior i a més a més podrem mirar cap a la mar a la recerca d'aucells marins .

Recomanam aquest itinerari a qualsevol època de l'any, i a mes a l'estiu vos podreu refrescar a les diferents platgetes que trobareu pel camí.

Durada de l'excursió:1:30 h (només anada).

Espècies més interessants:

Estivals:Virot (*C.diomedea*),Virot petit (*P.mauretanicus*, de novembre a juny)
Gavina de bec vermell (*L.audouinii* *)
Verola (*A.campestris*), Falzia (*A. pallidus*).

*-Important colònia de cria a la zona.

Hivernants:Guatlereta de mar (*A.hypoleucos*), Merdà (*C.skua*), Soteler (*M.bassana*)
Fumarell (*S.sandvicensis*), Titina forastera (*M.cinerea*).

Sedentàries: Corb marí (*P.aristotelis*)
Gavina (*L.cachinnans*) Àguila peixatera (*P.haliaetus**) i les mateixes que a l'itinerari 1.

(*)- Present tot l'any a la costa, nidificant fins a principis dels anys 80.

En migració: Arner (*A.athis*), Culblanc (*O.oenanthe*, molt abundant en primavera), Falcó marí (*F.eleonorae*)...

*Pilot també:

Catalunya: Hydrobates pelagicus
 Asio flammeus
 Buteo buteo

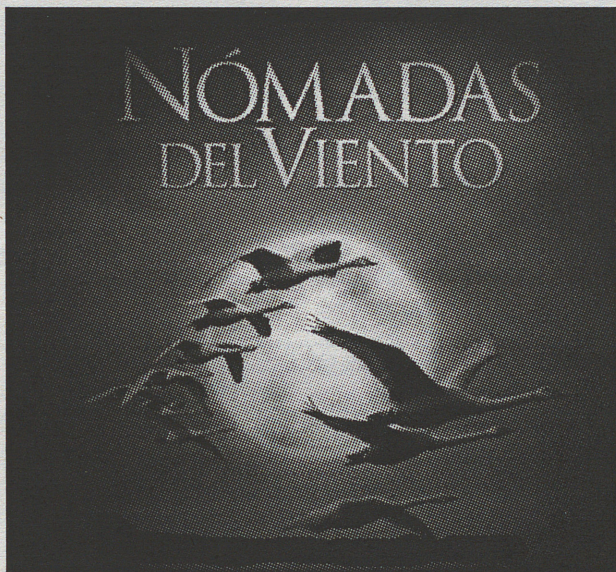
Pais Valencià: Pernis apivorus

Pitiüses: Pernis apivorus

Es Busqueret recomana....

Carlos López-Jurado

En aquesta ocasió hem canviat el llibre per una pel·lícula que recentment ha estat estrenada a Palma. Es tracta de *Nòmades del vent*, dirigida pel francès Jacques Perrin. Un magnífic treball cinematogràfic que ens dóna l'oportunitat d'acompanyar les aus durant la migració. Recull imatges inèdites d'una travessia que any rere any milions d'aus fan en massa. Les aus, empe-

ses per la misteriosa llei de la naturalesa i guiades pel sol i les estrelles, viatgen a vegades milers de quilòmetres amb la promesa del retorn. Moltes d'elles, volen de dia i de nit, sense descans, travessant les muntanyes més altes, els extensos oceans i deserts, i, si afronten les intempèries, és per a respondre a la mateixa necessitat: sobreviure.

Quan l'hemisferi nord

comença a rebre les primeres calors primaverals, totes les aus retornen als seus llocs d'origen, les terres septentrionals que les van veure néixer i que per a elles són sinònim d'abundància. Hi acudeixen a reproduir-se, i els pollets hi aprenen a volar amb rapidesa per a afrontar la tardor següent la seva gran prova; la primera migració. Al llarg de sis anys, l'equip ha rodat a

175 localitats pertanyents a més de quaranta països, des del Vietnam a Islàndia, passant per Alaska (EEUU), França, Espanya, el Canadà, les Malvinas, l'Índia, el Japó, Kenya, Mauritània, el Perú, o el Senegal. L'equip tècnic estava integrat per pilots, zoòlegs, guies d'alta muntanya i un ampli ventall de professionals que amb ultralleugers, un aeròstat, i ales de pen-

dent van volar literalment entre les aus.

De totes maneres, encara que ja l'han retirat de la cartellera de la nostra ciutat i no tindreu l'oportunitat de veure-la-hi, almenys podeu consultar la web www.nomadas-delviento.com en el qual s'hi poden escoltar extractes de la banda sonora original o consultar-ne el *pressbook*. Hi ha també un *making of* de la pel·lícula que expli-

ca amb tot detall com es va fer aquesta producció, qui en són els protagonistes, el trailer, el llibre de viatge...

Que jo sàpiga s'han celebrat projeccions especials de la pel·lícula a favor de la Societat Espanyola d'Ornitologia a Madrid i Barcelona, per la qual cosa em pregunt si no podríem organitzar el mateix els GOB.

Fitxa de la pel·lícula

Director: Jacques Perrin

Director de so: Bruno Coulais

Color: 35 mm

Durada: 90 minuts

Format: 1:1,85

Versió: original i doblada al castellà

So: Dolby Digital

Any de producció: 2002

Distribució: Wanda Vision i Nirvana Films

Cost aproximat de l'entrada: 3 €

Protagonistes: Oca de les neus, *Anser caerulescens*

Oca Índia, *Anser indicus*

Pelicanà vulgar, *Pelecanus onocrotalus*

Llambritja àrtica, *Sterna paradisaea*

Albatros viatger, *Diomedea exulans*

Guacamai blau, *Ara ararauna*

Oca del Canadà, *Branta canadensis*

Oca de galta blanca, *Branta leucopsis*

Cigonya blanca, *Ciconia ciconia*

Còndor dels Andes, *Vultur gryphus*

Cigne cantaire, *Cygnus cygnus*

Pingüí bota-roques, *Eudyptes chrysocome*

Grua, *Grus grus*

Grua manxú, *Grus japonensis*

NOTICIES DEL MÓN

Un petrell endèmic en perill per la construcció d'un radar

El Ministeri de Defensa de Portugal ha donat a conèixer els plans que hi ha per construir un radar al Pico de Areeiro, Madeira, Portugal, lloc on cria la darrera colònia del Petrell de Zino, *Pterodroma madeira*, de les quals només en queden 20-30 parelles.

La construcció del radar és part d'una ampliació de l'OTAN a la seva xarxa i el consideren com "punt estratègic nacional". Aquest lloc està catalogat com Espai de Protecció Especial. Tant SPEA (BirdLife Portuguès) com BirdLife han demanat la suspensió d'aquest projecte, ja que sens cap dubte seria la fi d'aquesta espècie. Si voleu ajudar, escriviu una carta a:

President del Govern Portuguès
Dr Durão Barroso,
Rua da Imprensa à Estrela, 4,
1200-888 LISBOA,
Portugal,
email: gpm@pm.gov.pt

Morta d'un tir una de les Oques de Collar

En el darrer Busqueret vàrem informar del marcatge de quatre Oques de collar, *Branta bernicla*, amb emissors per satèl·lit. Una de les oques, anomenada "Kerry" va ser trobada morta d'un tir a l'Illa de Bathurst, Canadà. Després d'inspeccionar l'animal, es va poder comprovar que en el moment de ser morta no podia volar ja que estava mudant les plomes de vol. La població de l'Oca de Collar està protegida per les lleis de Canadà i Europa, ja que és una espècie en perill.

Islàndia en perill per Alcoa

Alcoa, la major productora d'alumini del món (fulles d'alumini Reynolds) té previst construir a una de les zones més emblemàtiques d'Islàndia, el Gorja de Dimmugljúfur, una fundició d'alumini que amb el suport econòmic del Govern d'Islandia, es construiria una presa pel subministrament d'energia.

Aquest projecte conjunt, submergiria 57 km quadrats del gorja, àrea de cria de l'Oca de bec curt, *Anser brachyrhynchus*. També hi ha dins el projecte la diversificació de dos rius, tallant les principals artèries que alimenten rierols, zones humides i hàbitats per a la fauna.

Au de l'any 2003 amb regust Mallorquí

A l'assemblea general de la SEO, inclosa dins les XVI Jornades Ornitològiques celebrades el passat desembre a Salamanca, a les que assistiren un grup d'aucellers socis del GOB, es presentà la proposta habitual d'anomenar l'Au de l'Any amb una única aspirant: el Pioc salvatge, la gran estepària coneguda com a "Avutarda" en castellà i que ja tantes atencions ha rebudes.

Aquesta proposta oficial va ser contestada d'immediat pel nostre consoci, el veterà ornitòleg Joan Carles Montaner que amb molt bones paraules, va oferir als assemblearis una altra opció basant-se, primer, en les múltiples ajudes atorgades al Pioc donat el delicat estat de la seva supervivència; segon, en el fet de que les properes Jornades que es celebraran a Madrid d'aquí a dos anys per mor de complir-se el primers 50 anys de la SEO, seran una bona ocasió

per fer del Pioc l'Au de l'Any, i tercer i fonamental, amb la catàstrofe del Prestige castigant les costes gallegues, que tant i tant de mal ha fet i farà, també a les aus marines.

En Joan Carles Montaner, amb molt bon criteri opinà que era el moment idoni d'anomenar Au de l'Any a qualche espècie dançada pel vessament de petroli, fos el soteler, els virots, les baldritges o els pingdais. Els seus raonaments de tot d'una acceptats, cristallitzaren en una votació a la qual per unanimitat es trià el Pingdai de bec prim, *Uria aalge*, com a Au de l'Any 2.003.

Aquesta espècie considerada rarsa a les nostres aigües, es hivernant a la Mediterrània i molt mala de veure a les nostres illes. Probablement es conserva un exemplar molt antic, d'abans de 1866 agafat a la Baia de Palma, i un altre a l'Ateneu de Maó. Pel que fa a cites modernes (de 1.985 ençà), no n'hi ha cap a les illes però sí algunes a les costes valencianes i catalanes. Haurem d'obrir els ulls.

Agenda

Cites ornitològiques

Vos record que teniu fins febrer per entregar les cites d'ornitologia del any 2002 que trobeu que son d'interès, que després sortiran publicades en el Anuari.

Presentació del llibre "Aus de les Illes Balears"

El dia 16 de Gener a les 20 h. en el local del GOB Palma es fera la presentació del llibre "Aus de les Illes Balears", escrit per Maties Rebassa i Jordi Muntaner, amb fotos d'en Bernat Ramis

Cicle de conferencies sobre la Biodiversitat de les Illes Balears

Al Centre de Cultura "Sa Nostra", a les 20.00h :

-16 Gener, Els mol·luscs terrestres de les illes Balears, J.A. Roselló

-13 Febrer, Les aranyes de les illes Balears, G. X. Pons

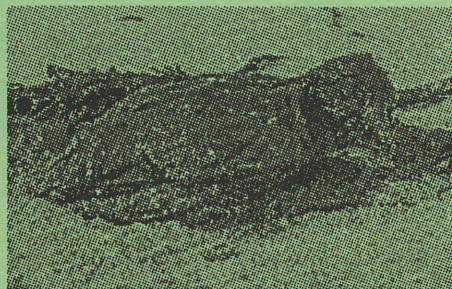
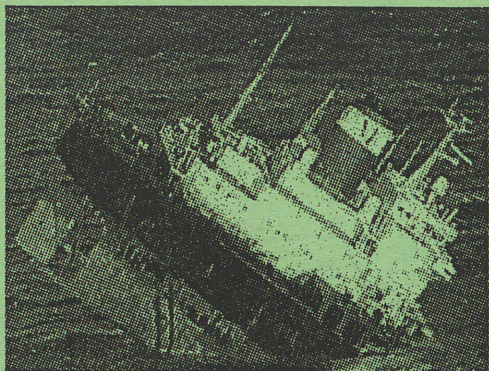
-27 Febrer, Els rèptils i amfibis de les Illes Balears, V.Perez-Mellado

Per mes informació: www.mallorcaweb.net/shnb/

Recompte hivernal de limícoles i aus aquàtiques

Durant el mes de gener se dura a terme el recompte hivernal de les aus aquàtiques i limícoles a diferent localitats de Mallorca. Si vols participar crida a les oficines del GOB Palma.

Darreres dades

Total aus recollides a les costes Ibèriques (Espanya - Portugal): **5000**
 Corunya (la zona mes afectada): **2700**

Si es calcula que només arriba un 10-20% de aus mortes a les costes, les xifres apunten a unes **20.000-40.000 aus mortes**.

Espècies mes afectades:

Cadafet, *Fratercula artica*

Pingdai, *Alca torda*

Pingdai de bec prim, *Uria aalge*

77 % de aus trobades

Soteler, *Morus bassanus*

Corbmari, *Phalacrocorax aristotelis*